

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/28/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618200450
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4618200450.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/X, H., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, dieťa rodičov: matky C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/X, H., a otca V. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/X, H., zastúpeného Mgr. Patrikom Štefkejem, advokátom so sídlom Školská 3, Nitra, o uloženie výchovného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/30/2018-66 zo dňa 26.04.2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o uložení výchovného opatrenia rodičom maloletého dieťaťa, vo výroku o zamietnutí návrhu otca a vo výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany a o návrhu otca na uloženie výchovného opatrenia tak, že uložil rodičom maloletého H. G., nar. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie, ktorým sa podrobia odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Vo zvyšnej časti, týkajúcej sa uloženia výchovného opatrenia aj maloletému dieťaťu, návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zamietol. Rovnako zamietol návrh otca na uloženie výchovného opatrenia len matke. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenia § 28 ods. 2, § 37 ods. 1, 2, 8 Zákona o rodine a § 232 ods. 3, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany podal návrh na uloženie výchovného opatrenia maloletému H. G. a jeho rodičom, ktorým by sa podrobili odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine. Návrh zdôvodnil tým, že maloletý H. pochádza z manželského vzťahu matky C. G. a V. G., pričom Okresný súd Topoľčany v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu rozsudkom č. k. 9P/138/2013-533 zo dňa 25.04.2017 rozhodol o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca. Dňa 20.11.2017 sa otec dostavil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany a oznámil skutočnosti ohľadne incidentu medzi ním a matkou dieťaťa, ktoré však ona poprela. Matka sa počas pohovoru s kolíznym opatrovníkom vyjadrila, že syn je zo strany otca manipulovaný a je pod jeho tlakom. Tlak otca je podľa nej neúmerný, odôvodňovaný výchovou syna; otec podľa nej zakazuje synovi kontakt s ňou, so starou matkou a jej staršou sestrou. Základná škola v správe zo dňa 29.01.2018 uviedla, že maloletý je žiakom 7. ročníka, jeho prospech je priemerný a jeho správanie je charakterizované ako arogantné a pohŕdavé; nerešpektuje autoritu učiteľa, robí si posmech z vyučujúcich a má vulgárne poznámky. Vzhľadom na to

mu bola znížená známka zo správania na druhý stupeň. Uvedené skutočnosti nebolo možné s otcom a ani s maloletým verifikovať, pretože napriek opakovaným pokusom sa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany nepodarilo spojiť s jeho zákonným zástupcom. Navrhované výchovné opatrenie je podľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na prospech maloletého.

3. Matka s navrhovaným výchovným opatrením súhlasila. Otec s tým nesúhlasil a navrhol, aby súd uložil výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine len matke, ktorá narúša jeho výchovné postupy. Namietal, že kolízny opatrovník v návrhu neuviedol žiadne nevhodné správanie syna, ktoré by malo byť dôvodom na uloženie výchovného opatrenia.

4. Súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou oboch rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. Výchovnými opatreniami sa vykonáva dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností rodičmi a nad dieťaťom. Výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine môže byť uložené jednému z rodičov, oboj rodičom, niektorému z rodičov a dieťaťu, oboj rodičom a dieťaťu alebo len dieťaťu osobitne. Matka s návrhom na uloženie výchovného opatrenia súhlasila pre nevhodnú komunikáciu medzi ňou a otcom maloletého, vznik konfliktných situácií medzi nimi a problémy pri odovzdávaní syna do jej starostlivosti. Záujmom maloletého dieťaťa je, aby vyrastalo v bezkonfliktnom prostredí, čo v súčasnosti nie je. Zo zisteného skutkového stavu vyplynulo, že medzi otcom a matkou a taktiež medzi otcom a starou matkou existuje dlhodobo negatívny vzťah spojený s nedostatočnou komunikáciou. Dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti otca na základe schválenej rodičovskej dohody a jeho povinnosťou je nie len styk syna s matkou umožniť, ale syna na styk s matkou aj pripraviť. Spolupráca otca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany nie je na dostatočnej úrovni. Zo správ základnej školy takisto vyplýva, že matka sa o prospech a správanie syna náležite nezaujíma. Správanie sa dieťaťa v škole síce nie je bezproblémové, no znížená známka zo správania na druhý stupeň a priemerný študijný prospech nie sú dôvodmi na uloženie výchovného opatrenia i jeho osobe. Zo správy základnej školy je zrejmé, že správanie dieťaťa sa v poslednom období mierne zlepšilo, a tak podľa názoru súdu nebolo nutné uložiť výchovné opatrenie aj jemu. Pre riešenie nevhodných rodinných vzťahov bolo podľa súdu nutné pristúpiť k uloženiu výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine len rodičom, a to za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať s cieľom naučiť sa akceptovať úlohu druhého rodiča vo výchove dieťaťa. Návrh otca na uloženie výchovného opatrenia len matke podľa § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine súd vyhodnotil ako nedôvodný, keďže napomenutie je opatrením jednorazovej povahy v prípade ojedinelého vybočenia v správaní alebo závady menšieho charakteru. Napomenutie matky či otca (ku ktorému súd môže pristúpiť aj ex off) by navyše nevedlo k náprave, lebo narušené vzťahy medzi rodičmi treba riešiť dlhodobejším odborným poradenstvom.

5. Proti tomuto uzneseniu v časti uloženia výchovného opatrenia rodičom a v časti zamietnutia návrhu otca na uloženie výchovného opatrenia matke podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že voči nemu návrh na uloženie výchovného opatrenia zamietne a bude uložené len matke, alebo ho navrhol zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a že dospel na základe dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vytýkal kolíznemu opatrovníkovi, že v takom krátkom čase podal v poradí už druhý návrh na uloženie výchovného opatrenia, pričom prvý bol zamietnutý. Postoj kolízneho opatrovníka voči nemu a synovi sa mu javí ako zaujatý. On sa pri tom na neho obrátil v dobrej viere a v snahe o pomoc pri nesprávne zvolenom postupe matky k výchove ich syna. Poukázal na výsledky znaleckého dokazovania, ktoré vyplynuli z konania sp. zn. 9P/138/2013. Podľa znaleckého posudku matka má objektívne problém s komunikáciou, pretože voči nemu pociťuje averziu, ktorú nedokáže prekonať a komunikovať v záujme syna. Namietal, že súd prvej inštancie sa s uvedeným znaleckým posudkom neoboznámil. On nemá objektívne žiadny problém v komunikácii s matkou, rešpektuje ju ako rodiča a zdôrazňuje synovi dôležitú úlohu matky v jeho živote a tiež vedie syna k rešpektovaniu svojich rodičov. Má lepšiu predispozíciu komunikovať s matkou, pretože voči nej nevykazuje takú osobnú averziu, ako je to prítomné v prežívaní matky. Sama matka navrhla zverenie syna do jeho osobnej starostlivosti. Je potrebné nastoliť synovi jednotný model výchovy, o ktorý sa snaží vzhľadom na to, že ide o chlapca v pubertálnom veku. Syn ho rešpektuje a on s ním nemá žiadny výchovný problém. Samotná matka uviedla, že spolu komunikujú prostredníctvom SMS správ. Nemožno uviesť, že rodičia majú nevhodné rodinné vzťahy, ak sa dohodli na striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa realizovala nepretržite takmer 5 rokov od roku 2012 do roku 2017. Ďalším

dôkazom o schopnosti rodičov spolu komunikovať bolo uzavretie rodičovskej dohody o zverení syna do jeho osobnej starostlivosti. S matkou syna komunikujú prevažne SMS komunikáciou, sporadicky aj telefonicky. Správanie matky voči jeho osobe je viac emočné ako vecné. Pri takom prístupe je potom aj z jeho strany ťažšie dosiahnuť kompromis.

6. Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že vzhľadom na emotívne vzťahy medzi rodičmi maloletého je potrebné pracovať na riešení problémov medzi rodičmi s obidvoma rodičmi.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené. Preto napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil odvolaním napadnutými výrokmi rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, pretože súd urobil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ním citovanými ustanoveniami Zákona o rodine.

8. Keďže odvolací súd dospel k tomu, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vo výroku, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie obidvom rodičom a vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh otca na uloženie výchovného opatrenia matke podľa § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine správny a dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí. Súd prvej inštancie sa podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne zaoberal opodstatnenosťou návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na uloženie výchovného opatrenia rodičom z hľadiska príslušných ustanovení Zákona o rodine, ako aj návrhom otca na uloženie výchovného opatrenia matke a zistený skutkový stav správne posúdil aj po právnej stránke. Odvolací súd sa preto obmedzuje len na konštatovanie správnosti napadnutého uznesenia v tejto časti.

9. K jednotlivým námietkam otca uvádzaným v odvolaní odvolací súd dodáva, že práve otec sa obrátil na kolízneho opatrovníka s problémom, ktorý vznikol pre neakceptovanie jeho výchovných postupov matkou s tým, že matka pred synom podryva jeho autoritu. Podstata odvolania otca spočívala v tvrdeniach, že matka koná emočne, nie vecne, a to z dôvodu, že neprekonala averziu voči otcovi, čo bráni ich vzájomnej komunikácii inak ako SMS správami. Preto je namieste, aby sa výchovnému opatreniu podrobila len matka. Na podporu svojich tvrdení o komunikačných problémoch matky poukázal aj na závery znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v predchádzajúcom súdnom konaní, v ktorom bolo dieťa zverené do jeho osobnej starostlivosti. Jeho predstava o bezproblémovej komunikácii je založená na akceptácii ním nastolených výchovných postupov matkou. Tým neutrpí jeho autorita, ktorú má u syna vybudovanú. Zároveň pripustil, že pri emočnom správaní matky je aj z jeho strany ťažšie dosiahnuť kompromis. Z uvedených tvrdení otca jednoznačne vyplýva, že komunikácia medzi rodičmi maloletého nie je bezkonfliktná. Matka možno koná viac emočne, avšak ani otec sa nemôže domnievať, že kompromis je možné dosiahnuť len vtedy, ak sa matka podriadi jeho požiadavkám a ním nastoleným výchovným opatreniam a potom bude komunikácia bezproblémová. Obaja rodičia majú rovnaké právo podieľať sa na výchove svojho dieťaťa, a to bez ohľadu na to, že dieťa je zverené do osobnej starostlivosti otca. Túto skutočnosť ako keby si otec neuvedomoval a opačný názor matky vo výchove považuje za podryvanie jeho autority. Pri takomto postoji otca je nutné prijať záver, že nariadenie výchovného opatrenia vo vzťahu k obom rodičom je v záujme maloletého dieťaťa. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že tak matka ako aj otec zohrávajú pri výchove dieťaťa dôležitú úlohu a musia akceptovať jeden druhého. V opačnom prípade ubližujú nielen sebe, ale predovšetkým ich synovi, ktorý si následky nevhodných vzťahov medzi rodičmi ponesie celým svojím životom. Rodičia majú právo a zároveň aj povinnosť vychovávať svoje dieťa, formovať ho svojimi postojmi, názormi. Pokiaľ sú ich názory na výchovu syna odlišné, je potrebné, aby o nich komunikovali bez prejavov negatívnych emócií a v záujme čo najlepšej a najvhodnejšej výchovy pre svojho syna dospeli ku kompromisu. S ohľadom na uvedené majú objektívne na zreteli najlepší záujem maloletého dieťaťa odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, vrátane výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).